

Alle må rense mer - planleggingsarbeidet starter nå

VA-konferansen i Ålesund 2024

Agenda

- **Strengere krav**
- **Status i Møre og Romsdal**
- **Usikkerheter**
- **Hva bør man sette i gang med nå - ingen tid for å sitte på gjerdet**

Strengere krav

- Direktivet iverksettes i norsk regelverk (endringer i Forurensningsforskriften). Sannsynligvis gjeldende fra 01.01.2026
- Direktivet setter **minimumskrav** (kan vedtas strengere krav i norske lover og forskrifter)
- Primærrensing utgår, minimumskravet for alle anlegg i tettbebyggelser > 1000 pe blir sekundærrensing, uavhengig av resipient
- *Dersom det finnes renseanlegg med tilknytning > 50 pe innenfor tettbebyggelser > 1000 pe, vil disse også bli omfattet av kapittel 14.*

Minst 35 anlegg i Møre og Romsdal må oppgraderes/bygges

Usikkerheter

- Gjeldende definisjon av tettbebyggelse kan bli endret (definisjon i revidert direktiv er åpen (forkortet): «Et område der befolkningen (i pe), er tilstrekkelig konsentrert til at avløpsvannet kan samles opp og ledes til ett eller flere renseanlegg», veil. referanseterskel 10 - 25 pe/hektar)
- Størrelsen på tettbebyggelsen definerer rensekravene- uforståelig at det overlates til medlemslandene å konkretisere et så sentralt tall!
- Gjeldende definisjon i Norge er strengere enn gjeldende direktiv og sannsynligvis også strengere enn det reviderte direktivet (beregning med 10 pe/ha medfører at noen av dagens tettbebyggelser i Norge deles opp). Bør Norge videreføre det å ha strengere definisjon enn øvrige land?

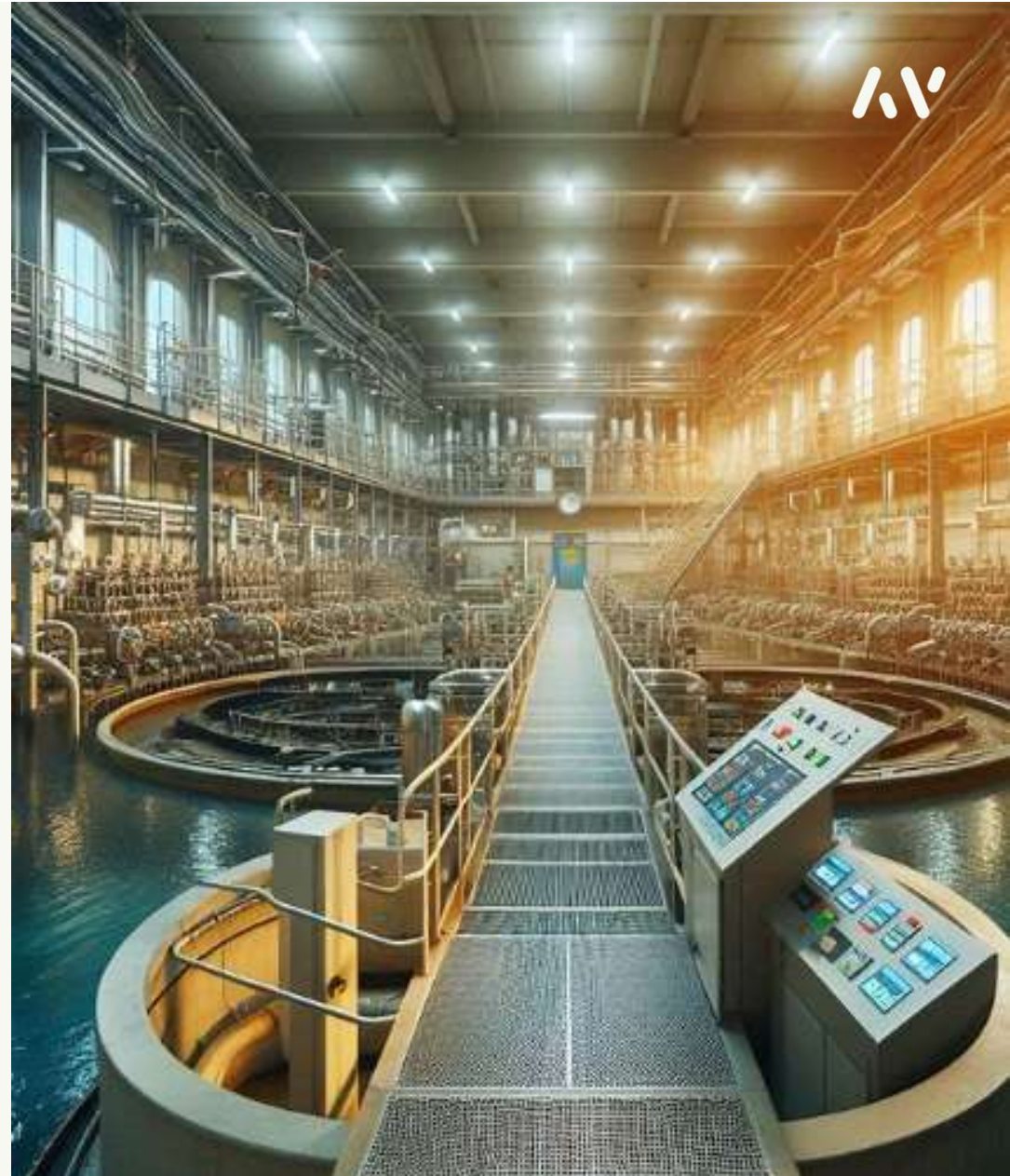
Usikkerheter

- Vil infiltrasjonsanlegg bli godkjent løsning for anlegg i tettbebyggelser >1 000 pe?
- Rensekravet må være «*Formålstjenlig*». Hvis anleggseier kan bevise at annen løsning er mer miljøvennlig, skal denne godkjennes.

Hva bør en jobbe med nå (renseanlegg)

- *Gå i dialog med Statsforvalter*
- *Kartlegg tettstedenes utstrekning og størrelse (pe) (flere hytteområder kan bli over 1 000 pe)*
- *Begynne å planlegge for sekundærrensing (systemvurderinger renseanlegg, etablere ett eller flere nye anlegg ved strengere krav)*
- *Regulering?*
- *Få kontroll over vannstrømmene - etabler bedre styring og kontroll av VA systemene ved økt grad av digitalisering (viktig for å klare å oppfylle strengere krav til utslipp, rensing osv.)*
- *Etablere gode prøvetakingsrutiner*

Hva bør en jobbe med nå (ledningsnett)

- *Planlegg for etablering av kommunalt ledningsnett i tettbebyggelser >1 000 pe (også hytteområder) hvis miljøgevinst (plikt til å ha avløpsnett for alle tettbebyggelser >1000 pe innen 2035 (unntaket hvis dette ikke har positiv miljøeffekt, unntak skal benyttes i begrenset omfang)*
- *Øk tilknytningsgraden i tettbebyggelsene (tilknytningsplikt for husholdninger der det finnes avløpsledninger)*
- *Reduser fremmedvann i avløpsnett*
- *Saner ledningsnett (redusere vannlekkasjer og innlekking på avløpsnettet)*
- *Kartlegg resipientene, der oversikt over resipientkvalitet er mangelfull.*

LeverandørUtviklingsProgrammet:

22 kommuner innenfor Oslofjordens nedbørsfelt har startet en felles prosess kalt «Fremtidens renseanlegg». Kommunene ønsker å samarbeide for å søke kunnskap om hvordan vi best kan løse utfordringene knyttet til nye rensekrav for avløpsrenseanlegg, og å gjennomføre flere anskaffelser for å etablere bærekraftige og fremtidsrettede løsninger. Totalt eier kommunene 72 renseanlegg hvor størrelsen varierer fra under 1 000 PE til 215 000 PE.

Et initiativ er tatt fra Vann Vest om et tilsvarende samarbeid langs kysten. Møte i juni.